

Laidiens: 10.03.2000., Nr. 90/91

Latvijas Republikas Ministru kabinets

2000.gada 7.martā Noteikumi Nr. 86

Rīgā (prot. Nr. 11, 13.§)

Cilvēku celšanai paredzēto pacelāju tehniskās uzraudzības kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma

"Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību"

3.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka cilvēku celšanai paredzēto pacelāju (turpmāk — pacelājs) tehniskās uzraudzības kārtību, kā arī drošības prasības, kas jāievēro pacelāja valdītājam, organizējot un veicot darbus, lai neradītu draudus cilvēku dzīvībai, veselībai un apkārtējai videi.

2. Pacelājs ir cikliskas darbības celšanas mehānisms ar grozu (platformu), kas paredzēts cilvēku, instrumentu un materiālu pārvietošanai, ugunsgrēku dzēšanai un glābšanas darbu veikšanai augstumā, kas pārsniedz trīs metrus, gan horizontālā, gan vertikālā plaknē.

3. Atkarībā no konstrukcijas pacelājus klasificē šādi:

3.1. uz transportlīdzekļa uzmontēts hidrauliskais pacelājs ar šarnīrtipa vai kombinēto izlici;

3.2. pašgājējs pacelājs — pacelājs, kas ir aprīkots ar celšanas un pārvietošanās mehānismiem;

3.3. piekabināmais pacelājs — pacelājs, kuru velk transportlīdzeklis, bet kurš ir aprīkots ar pārvietošanās mehānismu, lai pārvietotos pa darbu laukumu;

3.4. pārvietojamais pacelājs — pacelājs, kuru velk transportlīdzeklis, bet kuru pa darbu laukumu pārvieto ar roku spēku;

3.5. ugunsdzēsēju pacelājs — pacelājs, kuru izmanto ugunsgrēka dzēšanai un glābšanas darbu veikšanai augstumā;

3.6. torņa tipa pacelājs — cikliskas darbības celšanas mehānisms ar teleskopisku izpildmehānismu un grozu (platformu), kas paredzēts cilvēku, instrumentu un materiālu pārvietošanai augstumā tikai vertikāli.

4. Atkarībā no pārvietošanās mehānisma konstrukcijas pacelājus klasificē šādi:

4.1. pašgājējs;

4.2. piekabināmais pacelājs;

4.3. pārvietojamais pacelājs.

5. Atkarībā no izlīces konstrukcijas pacēlājus klasificē šādi:

5.1. šarnīrtipa pacēlājs ar vienu vai vairākām locīklām (posmiem);

5.2. kombinētais pacēlājs (divas locīklas un teleskopiski izbīdāmi posmi).

II. Pacēlāja lietošana

6. Pirms pacēlāja lietošanas uzsākšanas tā valdītājs vai valdītāja pilnvarots pārstāvis reģistrē pacēlāju Valsts darba inspekcijā.

7. Pacēlāju reģistrē (pārreģistrē) kārtībā, kāda noteikta normatīvajos aktos, kuri nosaka bīstamo iekārtu reģistrāciju.

8. Katram pacēlājam ir nepieciešama pase valsts valodā. Pasē norāda vismaz šādu informāciju:

8.1. ražotāja, tā pilnvarotā pārstāvja vai importētāja nosaukums un adrese;

8.2. pacēlāja celtnes tips un modelis;

8.3. pacēlāja numurs un izgatavošanas gads;

8.4. galvenie tehniskie raksturojumi un rasējumi;

8.5. ziņas par trosēm (ģeometriskie izmēri, stiepļu skaits un materiāls), kā arī par ķēdēm (ģeometriskie izmēri un materiāls);

8.6. elektroiekārtu un hidroiekārtu principiālās shēmas;

8.7. ziņas par lietotajiem materiāliem (materiālu marka un elektrodu marka);

8.8. ziņas par drošības ierīcēm (galaslēdži un signalizācijas iekārtas);

8.9. pacēlāja lietošanas ilgums (resurss) gados.

9. Pacēlāja pases paraugu apstiprina labklājības ministrs. Pacēlāja pasi aizpilda ražotājs, tā pilnvarots pārstāvis vai importētājs (ja ražotājs neatrodas Latvijā).

10. Pasei pievieno ražotāja, tā pilnvarotā pārstāvja vai importētāja sastādītu pacēlāja atbilstības deklarāciju, pacēlāja montāžas un lietošanas instrukciju valsts valodā un pacēlāja atbilstības sertifikātu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

11. Pacēlāja valdītājs nodrošina pacēlāja uzturēšanu lietošanas kārtībā un veic šādus uzdevumus:

11.1. norīko apmācītu un atestētu personālu pacēlāja apkalpošanai;

11.2. nodrošina pacēlāju apkalpojošā personāla mācības un instruktāžu;

11.3. nodrošina tehnoloģisko procesu, iekārtu apkalpes un darba instrukciju izstrādāšanu, apstiprināšanu un izsniegšanu pacēlāju apkalpojošajam personālam;

11.4. nodrošina pacēlāja pases un lietošanas instrukciju glabāšanu un uzrādīšanu Valsts darba inspekcijas amatpersonām un pilnvaroto inspicēšanas institūciju pārstāvjiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

12. Pacēlāja valdītājam ir šādi pienākumi:

12.1. sagatavot pacēlāju tehniskajām pārbaudēm, kuras veic tikai pilnvarotās inspicēšanas institūcijas;

12.2. nodrošināt pacēlāja inventāra satveršanas palīgierīču un taras uzturēšanu kārtībā un brāķēt tās saskaņā ar piemērojamajiem standartiem;

12.3. iekārtot maiņas žurnālu;

12.4. nodrošināt atbilstošu dokumentācijas (pacēlāja pases, instrukcijas, maiņas žurnāla) noformēšanu;

12.5. ja konstatēti defekti un instrukciju pārkāpumi darbā ar pacēlāju, apturēt pacēlāja darbību un nodrošināt trūkumu novēršanu;

12.6. veikt celtniecības un montāžas darbu un remonta drošības pasākumus un, ja nepieciešams, organizēt darbu vadīšanu;

12.7. nodrošināt norikojuma izsniegšanu darbam ar pacēlāju elektropārvades līnijas aizsargjoslā (1.pielikums);

12.8. pārbaudīt pacēlāju operatoru zināšanas un veikt instruktāžas darba vietā.

13. Pacēlāju apkalpojošā personāla mācības organizē un atestāciju veic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

14. Ja pacēlāja operatoru norīko pastāvīgā darbā uz tā paša tipa cita modeļa pacēlāja, tā valdītāja pienākums ir instruēt operatoru un nodrošināt viņam iespēju apgūt praktiskās iemaņas.

III. Pacēlāja uzstādīšana

15. Uzstādot pacēlāju, tā valdītājs ievēro šādas drošības prasības:

15.1. ir sagatavots piebraucamais ceļš;

15.2. slīpums nepārsniedz maksimāli pieļaujamo lielumu;

15.3. ir sagatavota svaigi uzbērtā grunts;

15.4. uzstādīšanas laukuma izmēri ir tādi, lai pacēlāju varētu uzstādīt ar visiem pilnībā izbīdītiem balstiem un uz speciāliem paliktņiem.

16. Lai uzstādītu pacēlāju celtniecības un montāžas darbu veikšanai, tā valdītājs:

16.1. nodrošina drošus darba apstākļus cilvēkiem grozā (uz platformas), ņemot vērā pacēlāja celjspēju, groza pacelšanas augstumu un izlici;

16.2. nodrošina, lai veicamie darbi neradītu papildu slodzi uz izlici (piemēram, trosu iestiepšanu);

16.3. paredz darba drošības pasākumus vietā, kur ir uzstādīts pacēlājs (piemēram, laukuma nožogojums, apgaismojums (ne mazāks par 20 lx) diennakts tumšajā laikā).

17. Pacēlāju uzstāda tā, lai attālums starp pacēlāja tālāk izbīdīto kustīgo daļu un celtnēm, krāvumiem un citiem priekšmetiem (iekārtām) nebūtu mazāks par metru.

18. Uzstādot pacēlāju nogāzes vai tranšejas tuvumā, ievēro šo noteikumu 2.pielikumā norādītos attālumus. Ja minētos attālumus nav iespējams ievērot, būvbedres vai tranšejas malas nostiprina saskaņā ar projektu.

IV. Pacēlāja tehniskās pārbaudes

19. Pilnvarotās inspicēšanas institūcijas veic pacēlāja kārtējās tehniskās pārbaudes, kā arī ārkārtas tehniskās pārbaudes šo noteikumu 21.punktā norādītajos gadījumos.

20. Pacēlāja pilnā tehniskā pārbaude ietver:

20.1. vizuālo pārbaudi — pacēlāja apskati un novērtēšanu darbībā, vizuāli pārbaudot atsevišķus elementus: